

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1SŽa/10/2016
Identifikačné číslo spisu:	6014201372
Dátum vydania rozhodnutia:	27.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6014201372.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: K. N. O., nar. XY, štátna príslušnosť Nigéria, bytom na území Slovenskej republiky: u manželky Q. O., W., zastúpeného: Advokátska kancelária Kolíková & Partners, s.r.o., so sídlom Radvanská 21, 811 01 Bratislava, IČO: 47 239 441, proti žalovanému: Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica, Štefánikovo nábrežie 7, 974 01 Banská Bystrica, o žiadosti žalobcu o doručenie písomného prekladu rozsudku, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 1Scud/9/2014-323 z 08.02.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 1Scud/9/2014-323 zo dňa 08. februára 2016 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením krajský súd žiadosti žalobcu o doručenie písomného prekladu rozsudku nevyhovel, nakoľko ju považoval za nedôvodnú.

Žalobca svoju žiadosť odôvodňoval poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/180/2014, pričom uviedol, že ak súd doručil rozhodnutie bez prekladu, hoci mal súd vedomosť o tom, že žalobca takýmuto jazyku nerozumie, de facto došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom.

Krajský súd sa s takýmto tvrdením nestotožnil. Právo účastníka na tlmočníka v konaní, ktoré sa vedie v jazyku, ktorému podľa jeho vyhlásenia nerozumie, garantované článkom 47 ods. 4 Ústavy SR a právo účastníka konať pred súdom vo svojej materčine alebo v jazyku, ktorému rozumie, vyplývajúce z ustanovenia § 18 O.s.p., nemožno podľa názoru krajského súdu vykladať tak rozširujúco, že sa jedná o absolútne právo bez akýchkoľvek limitov tak, že by za každých okolností účastníkovi súdneho konania, ktorý nerozumie úradnému jazyku, mali byť zabezpečené na trovy štátu úradné preklady všetkých listín súdneho spisu, vrátane rozhodnutí. Krajský súd zastáva názor, že je vždy potrebné posudzovať konkrétne okolnosti toho ktorého prípadu.

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd v čl. 6 garantuje právo na spravodlivé súdne konanie. Z bodu 1 čl. 6 vyplýva, že každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch, alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Dohovor v bode 2 čl. 6 výslovne hovorí o práve na bezplatnú pomoc tlmočníka len u obvineného z trestného činu, ktorý nerozumie jazyku používanému pred súdom, alebo týmto jazykom nehovorí. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu vyplýva, že je postačujúcim, ak obvinený bol oboznámený s účelom konania, porozumel mu.

Krajský súd poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR č. IV. ÚS 114/03 zo dňa 13.08.2003, ktorým nevyhovel námietke sťažovateľky, aby jej boli preložené všetky listiny súvisiace s konaním o vydanie do cudziny do jej materinského jazyka a konštatoval, že takáto požiadavka netvorí obsah práva podľa čl. 47 ods. 4 Ústavy SR. Podľa názoru Ústavného súdu SR postačuje, že sťažovateľka bola oboznámená s účelom konania o vydanie do cudziny, s podstatou žiadosti o vydanie, dostala príležitosť sa k tejto žiadosti vyjadriť a k účelu celého konania.

Krajský súd mal za to, že v predmetnom konaní nedošlo žiadnym spôsobom k obmedzeniu prístupu žalobcu k súdu, a tým bolo garantované jeho právo na spravodlivé súdne konanie. Krajský súd zabezpečil do konania tlmočníku na pojednávanie. Zabezpečil aj preklad žaloby žalobcu, ktorú podal v anglickom jazyku, aby v závislosti od obsahu tohto podania žalobcu mohol ďalej postupovať v konaní. Súď pritom podotkol, že zatiaľ právna úprava osobitne neupravuje postup súdu, pokiaľ cudzinec urobí podanie v inom ako úradnom jazyku, preto rešpektujúc ustanovenie § 18 O.s.p., súd zabezpečil preklad žaloby, a to na trovy štátu.

Krajský súd ďalej uviedol, že rozsudok bol riadne doručený právnej zástupkyňi žalobcu v súlade s § 49 ods. 1 prvá veta O.s.p. Niet pochýb o tom, že podstate tohto konania žalobca porozumel, o čom svedčí obsah odvolania proti rozsudku, ale aj obsah jeho vyjadrenia na pojednávaní. Navyše žalobca je v predmetnom konaní zastúpený advokátom zapísaným v zozname Slovenskej advokátskej komory, ktorý ovláda anglický jazyk.

Krajský súd tiež poukázal na závery rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sž/24/2008 zo dňa 21.10.2008, podľa ktorých: „Z Ústavy SR ani O.s.p. nemožno bez ďalšieho vyvodit' povinnosť súdov, aby zabezpečovali preklad písomností, ktoré sú výsledkom ich konania, do jazyka účastníka konania, ktorý neovláda jazyk, v ktorom sa konanie vedie, pokiaľ v priebehu konania súď konal s účastníkom konania v prítomnosti tlmočníka, resp. pokiaľ je účastníkovi zrejмый účel, ale aj výsledok konania.“

So zreteľom na tieto okolnosti mal krajský súd za to, že nedoručenie rozsudku preloženého do anglického jazyka nie je v rozpore s čl. 47 ods. 4 Ústavy SR, nejedná sa o porušenie § 18 O.s.p., ani o porušenie čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. De facto žalobcovi nebolo upreté právo na spravodlivé súdne konanie, nebol mu obmedzený prístup k súdu.

Vo včas podanom odvolaní žalobca navrhol odvolaciemu súdu, aby zrušil uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne navrhol, aby uznesenie krajského súdu zmenil tak, že žiadosti žalobcu o doručenie prekladu rozsudku vyhovie.

Podľa názoru žalobcu má právo na doručenie prekladu rozsudku vo veci samej, ako aj na doručovanie prekladov písomností významných pre konanie vo veci samej. Nevyhovením žiadosti o preklad rozsudku krajského súdu vo veci samej sa krajský súd dopustil porušenia práv žalobcu v zmysle čl. 1 ods. 1 a čl. 47 ods. 2, 3 a 4 Ústavy SR, taktiež čl. 6 ods. 1 Dohovoru ako aj ustanovenia § 18 O.s.p. K tomuto porušeniu práv žalobcu podľa jeho názoru došlo nezákonným uznesením krajského súdu, ktoré vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., pričom krajský súd svojím postupom de facto odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a zároveň sa domnieva, že uznesenie krajského súdu má inú vadu, ktorá

mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b) O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa (§ 212 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy SR všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 47 ods. 4 Ústavy SR kto vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa vedie konanie podľa ods. 2, má právo na tlmočníka.

Podľa § 18 O.s.p. účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie. Majú právo konať pred súdom vo svojej materčine alebo v jazyku, ktorému rozumejú. Súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv.

Podľa § 49 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak má účastník zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi.

Z obsahu predloženého súdneho spisu odvolací súd zistil, že o skutočnosti, že žalobca nerozumie slovenskému jazyku sa krajský súd dozvedel z administratívneho spisu a po tomto zistení krajský súd uznesením zabezpečil tlmočníka na preklad žaloby žalobcu, ako aj ďalších jeho podaní. Rovnako krajský súd zabezpečil tlmočníka na pojednávanie konané dňa 14.10.2015.

Krajský súd rozsudkom č. k. 1Scud/9/2014-255 zo dňa 14.10.2015 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa tento domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného, ktorým bol žalobca administratívne vyhostený podľa ust. § 82 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Rozsudok bol doručovaný právnej zástupkyňi žalobcu v súlade s § 49 ods. 1 O.s.p. a žalovanému.

Žalobca podaním zo dňa 29.12.2015 požiadal prostredníctvom právneho zástupcu krajský súd o doručenie písomného prekladu rozsudku do anglického jazyka, nakoľko žalobca neovláda jazyk, v ktorom sa viedlo súdne konanie.

Krajský súd napadnutým uznesením žiadosti žalobcu podanej prostredníctvom právneho zástupcu nevyhovel.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd sa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia krajského súdu a konštatuje správnosť dôvodov, na základe ktorých krajský súd rozhodol.

Po preskúmaní rozhodnutia krajského súdu dospel odvolací súd k rovnakému právnomu záveru, a to, že v predmetnom konaní nedošlo žiadnym spôsobom u žalobcu k odňatiu možnosti konať pred súdom.

Odvolací súd poukazuje na závery rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1SŽa/24/2008 zo dňa 21.10.2008, podľa ktorého z Ústavy SR ani O.s.p. nemožno bez ďalšieho vyvodit' povinnosť súdov, aby zabezpečovali preklad písomností, ktoré sú výsledkom ich konania, do jazyka účastníka konania, ktorý neovláda jazyk, v ktorom sa konanie vedie, pokiaľ v priebehu konania súd konal s účastníkom konania v prítomnosti tlmočníka, resp. pokiaľ je účastníkovi zrejmy účel, ale aj výsledok konania.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR č. IV. ÚS 114/03 zo dňa 13.08.2003, ktorý k námietke sťažovateľky, aby jej boli preložené všetky listiny súvisiace s konaním o vydanie do cudziny do jej materinského jazyka, uviedol, že takáto požiadavka netvorí obsah práva podľa čl. 47 ods. 4 Ústavy SR. Podľa názoru ústavného súdu postačuje, že sťažovateľka bola oboznámená s účelom konania o vydanie do cudziny, s podstatou žiadosti o vydanie, dostala príležitosť sa k tejto žiadosti vyjadriť a k účelu celého konania.

Odvolací súd dáva v tejto súvislosti do pozornosti tiež uznesenie Najvyššieho súdu SR z 19.12.2006 sp. zn. 2 To 7/2006, podľa ktorého z Ústavy SR, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Trestného poriadku nemožno bez ďalšieho vyvodit' povinnosť orgánov činných v trestnom konaní konať v inom než úradnom slovenskom jazyku, ale ani povinnosť uvedených orgánov zabezpečovať pre procesné strany preklad písomností, ktoré sú predmetom alebo výsledkom ich konania, do jazyka strany, ktorá neovláda jazyk, v ktorom sa konanie vedie. Najvyšší súd ďalej uviedol, že povinnosťou obhajcu je, aby osobe, ktorú obhajuje a ktorá neovláda jazyk, v ktorom sa trestné konanie vedie, v rámci účinnej právnej pomoci, ktorú je povinný poskytovať, v prípade potreby zabezpečil preklad písomností do jazyka materinského alebo do jazyka, ktorý ovláda.

Napokon aj z judikatúry ESLP (Kamasinski proti Rakúsko, sťažnosť č. 9783/82, rozsudok zo dňa 19.12.1989), vyplýva, že preklad súdneho rozhodnutia do materinského jazyka sťažovateľa nie je nevyhnutný, ak bol sťažovateľovi ustanovený tlmočník, rozhodnutie mu bolo pretlmočené a porozumel jeho obsahu.

Z obsahu súdneho spisu je podľa názoru odvolacieho súdu zrejmé, že žalobca podstate tohto konania porozumel, čomu nasvedčuje nielen to, že proti rozsudku krajského súdu podal obsiahle odvolanie, ktoré ďalej ešte doplnil, ale navyše je žalobca v konaní zastúpený právnu zástupkyňou, ktorá ovláda anglický jazyk. Odvolací súd ešte dodáva, že krajský súd po tom, čo zistil, že žalobca nerozumie jazyku konania, pribral do konania tlmočníka, čím postupoval podľa § 18 O.s.p. a zabezpečil žalobcovi možnosť adekvátne, efektívne a účelne uplatňovať jeho práva pred súdom v jazyku, ktorému rozumie. Zo zápisnice z pojednávania konaného dňa 14. októbra 2014 odvolací súd zistil, že žalobca bol na tomto pojednávaní prítomný, bola mu ustanovená tlmočnica, s ktorej tlmočení súhlasil, pričom po vyhlásení rozsudku mu bolo prečítané odôvodnenie rozsudku.

So zreteľom na uvedené odvolací súd nevidel žiadnu súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu a tvrdým porušením § 18 O.s.p., pretože k namietanému porušeniu práva garantovaného čl. 47 Ústavy SR nedošlo, nakoľko tvrdené porušenie nemá reálny základ v obsahu spisu.

Najvyšší súd konštatuje, že námietky uvedené v odvolaní nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia, a preto ich vyhodnotil ako nedôvodné.

S poukazom na uvedené najvyšší súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici potvrdil ako vecne správne.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd SR podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c O.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č.

757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.